

V luči vere



RAFAEL

I ljubimo
svoj dom!

Glasiilo jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: Heerlen, Gasthuisstraat 3, Holandija.
Štev. 4.

APRIL 1932

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto II.

ZMAGA NAD SMRTJO.

Jezus, premagavec groba, — ves častit iz njega gre.
Glej obdaja ga svetloba, — v strahu varhi proč beže.
Grob je prazen in odprt, — zmagan greh, končana smrt.

Aleluja, Aleluja, Aleluja!

Gospodovo Vstajenje je prečuden praznik. Je praznik odrešenja in je praznik zadoščenja, ja praznik ljubezni in dobrote, ki sta se ta dan pokazali v vsej božji neizmernosti, pa je tudi praznik velike božje pravičnosti. Je praznik življenja in radosti, pe je tudi praznik globoke resnosti in nam odkriva pravo resničnost življenja. Vse polno globokih misli bi lahko našli v dogodkih Velike noči in dolge knjige bi bilo mogoče napisati o pomenu Gospodovega Vstajenja. Mi se bomo ustavili danes ob eni edini misli in jo bomo poskušali nekoliko globlje razumeti: Vstajenje je praznik zmage nad smrtjo.

Včasih se nam dozdeva, da smrt govori proti resničnosti božjega bivanja in božji Previdnosti. Ko vidimo, kako begajo ljudje v grob drug za drugim, stoletja in tisočletja brez prestanka in brez povratka, se nam prav lahko vzbudi na dnu srca misel: Saj je vse samo umiranje. Tudi ljudje samo umirajo. Rastejo in cvetijo kakor cvetke, rastejo in cvetijo par spomladi in nekaj poletij, dokler ne dozoriijo do smrti, iz katere ni povratka. In ko dozoriijo za smrt je konec, kakor je konec cvetke, ki se je posušila. In kakor rastejo iz istega travnika vedno nove cvetice, tako je tudi z ljudmi. Nekateri umirajo, drugi začenjajo živeti, a kar je bilo, se ne vrne nikoli več. V tem večnem krogotoku smrti in življenja se misel na življenje po smrti hoče izgubiti nekje v dvomih, iz katerih ni izhoda. Zato je mogoče prav to neprestano umiranje najhujši in najsilnejši vzrok, da ljudje ne morejo verovati v večno življenje in v vstajenje mrtvih. — Preveč je smrti okrog nas, preveč umiranja, preveč izginjanja v večno spanje, kakor pravijo. Sicer skoraj vsakdo priznava, da je v naših dušah neko tiho in trajno hrepenenje po večnem življenju, a smrt včasih to hrepenenje prevpije in ubije.

Vse to je Kristus vedel. Zato je hotel sam s svojo smrtjo in s svojim vstajenjem dokazati, da smrt ni prava vladarica človeštva; pokazati je hotel, da je Bog močnejši kakor smrt, ki so jo povzročili ljudje s svojim odpadom; pokazati je hotel, da je življenje močnejše kakor smrt, kakor je s svojim trpljenjem dokazal, da je dobrota močnejša kakor najstrašnejša hudobija. Kristus bi nas bil lahko odrešil tudi brez trpljenja. Brez trpljenja in smrti pa bi seveda tudi vstajenja ne bilo. In ako bi ne bilo Gospodovega vstajenja, bi ljudje še danes ne imeli tiste trdnosti in jasnosti glede oblasti smrti. Vsi bi trpeli pod težo tiste velike smrtne stra-

hote, ki je tolikim ljudem, ki v Kristusa ne verujejo, vsaj navidezen dokaz, da je s smrtjo vsega konec.

Nam pa je Kristusovo Vstajenje neizpodbitna resničnost. Zato vemo, da ima tudi smrt svojega velikega Gospodarja, kateremu nikdo njegove zmage ne more iztrgati. Nas ni strah tega neprestanega umiranja, ker vemo, da je povratek v življenje. Kakor je Kristus vstal od mrtvih, tako bomo vstali tudi mi. Saj je on naš brat. Bog pa je vsej svoji družini, vsem svojim dragim otrokom namenil enako usodo: zmago nad smrtjo in večno srečo v domovini svoje večne Ljubezni. Ta misel vzajemnosti in ljubezenske skupnosti vseh božjih otrok je v svetem pismu tako jasno povedana, da ne moremo dvomiti o njej. Ker je vstal Kristus, naš veliki, prvorojeni brat, bomo vstali tudi mi. Zato nam je Njegovo vstajenje poroštvo zmage nad smrtjo. Pride čas, ko smrti ne bo več. Tedaj bo vse samo življenje in sreča.

MATERIN DAN.

Katoliki celega sveta praznujejo dan Marijinega Oznanenja (letos 4. aprila) kot materin dan. Otroci — veliki in mali — naj bi se ta dan posebej spominjali svojih mater, njihove ljubezni in jim skušali izkazati se hvaležne. Tudi izseljenci, in zlasti še ti, ne bi smeli pozabiti svojih zlatih mamc, ki so jih ostavili v domovini, če potem še živé ali pa jih že krije hladan grob.

Materi.

Zalostinke zvon mrličem poje,
davne smrti me spominja tvoje,
moja mati!

Ali naj zdihujem ali molim,
da srce si žalostno utolim,
mila mati?

Ali naj ti razveselim gomilo,
nanjo svetja naložim obilo,
ljuba mati?

Oh, cvetje zate nima duha
in za tožbe moje vsa si gluha,
draga mati!

Smrtni angel, ki te je poljubil,
ni takrat življenja sam izgubil,
rajna mati!

On v posodi zlati danes nosi
do nebes, kar moja duša prosi
zate, mati!

Bog, ki vsako delo plača verno,
plačaj ti ljubezen neizmerno,
blaga mati!

Ondi večno srečo ti prisodi,
ki zaman si je iskala todi,
uboga mati!

Materina slika.

Bogata mati-vdova je umrla v domovini. Njen sin je živel daleč proč od rojstnega kraja. Kmalu po materini smrti pridejo trije mladeniči na dom pokojnice. Vsak je trdil, da je njen sin in torej edini dedič.

Ti mladeniči so si bili jako podobni, in ker je bil pravi sin že od rane mladosti z doma, ga nihče ni mogel ločiti od sleparjev. Tedaj ukaže sodnik, ki je opravljal dediščino, naj prinese materino sliko in reče: „Tisti izmed vas, ki zadene s puško naravnost v srce narejeno na tej sliki pokojne matere, postane dedič vsega imetja.“

Prvi zadene prav blizu, drugi še bliže. Tretji hoče izstreliti, pa se pomislija nekaj trenutkov, potem vrže proč puško in reče s solznimi očmi: „Ne, ne morem se odločiti, da bi streljal proti sliki svoje lastne matere, rajši se odpovem dediščini.“

Sodnik se dvigne s sedeža in reče z ganljivim glasom: „Plemeniti mladenič, ti sam si sin in zakoniti dedič rajne matere. Pravi otrok ni zmožen, da bi prestrelil srce svoje matere, če tudi samo na sliki.“

ZASEBNA LASTNINA V LUČI BOŽJIH NAUKOV.

12. marca tega leta se je ustrelil v Parizu Šved Ivar Kreuger, kralj užigalic, eden največjih bogatašev na svetu. Prenaporno delo pri upravi tega velikanskega premoženja mu je zrahljalo zdravje, in sedanja gospodarska kriza, ki jo čutijo tudi bogataši, mu je vzela veselje do življenja. Bogastvo mu ni prineslo sreče. Vrgel ga je proč z življenjem vred.

Taki zgledi nam lepo kažejo, da lastnina, pa naj si bo še tako velika, ni tisti vir sreče kot si to misli in oznanja svet. Učijo nas kako resničen je nauk božji o lastnini, o imetju posvetnih dobrin. Ta nauk božji je najlepše in najjasneje oznanjal z zgledom in besedo naš gospod Jezus Kristus. Če hočemo izvedeti resnico, odprimo evangelij in pogledimo kaj nas on uči.

Kristus nikjer ne uči, da se mora lastninska pravica odpraviti. Nekega dne pride bogat mladenič k Jezusu in ga vpraša kaj naj stori, da prejme večno življenje. Jezus zahteva le eno: „Spolnj zapovedi!“ Še le, ko zatrdi, da jih je vse spolnjeval, a da bi rad še kaj več storil, mu Kristus odvrne: „Ako hočeš popoln biti, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj.“ Jezus tega ne zahteva, ker to ni zapoved, ampak le sredstvo za večjo popolnost. Ne „moraš“ ampak, „če hočeš.“

Pač pa Kristus jasno uči, da ne navezujemo srca preveč na imetje tega sveta, ker so vse dobrine in zakladi tega sveta, v primeri z božjimi zakladi, nič. Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. Napravite si zaklad v nebesih, ki ne poide in kateremu se tat ne približa in ga molj ne razje. Posebno poudarja Kristus, da je neumno in nevarno nabirati si zaklade in ne biti bogat v Bogu. Neumno je to, ker mora človek prej ko misli vse zapustiti. Zato pravi bogatem človeku, ki je delal načrte za bodočnost: „Neumnež, to noč bodo tvojo dušo tirjali od tebe, kar pa si spravil, čigavo bo?“ Nevarno je to, ker postavlja dušo v nevarnost, da se večno pogubi. „Resnično, povem vam: Bogatin bo težko prišel v nebo.“

Jasno govori nadalje evangelij o dolžnosti onih, ki imajo posvetno premoženje, da morajo podpirati uboge. To ni svetovano, ampak zapovedano. Le pogledjte zgodbo o bogati-

nu in ubogem Lazaru. Bogatin je pogubljen, ker ni poznal ljubezni do ubožca.

To so božji nauki, ki bi namah odpravili zlorabo lastninske pravice po materijalističnem kapitalizmu, ako bi se dosledno izvajali v življenju. Pagansko samoljubje je treba odpraviti iz pohlepnihih src in vanje vsaditi Kristusovega duha, krščanskega človekoljubja, pa zasebna lastninska pravica človeštvu ne bo v zlo in spodtiko ampak v blagoslov kot Bog to hoče. (Se nadaljuje.)

IRSKA — NAM VZOR.

Irska je vsakemu katoličanu simpatična dežela. Zaradi svoje vere je Irska cela stoletja strašno trpela. Zato pa to vero, ki jo je stalo toliko zatiranja, visoko ceni. Poleg katoliške Holandije je Irska danes najbolj globoko verna. Irci se odlikujejo po mnogih krepostih: vztrajni so, potrpežljivi, vdani, moralni, radodarni in tudi humor poznajo. Ponašati se imajo tudi z mnogimi odličnimi možmi. V novejšem času sta znana posebno P. William Doyle in delavec-svetnik Mat Talbot.

In vendar — en madež je kazil ta narod. Madež tako temen in grd, da je moral vsak še tako navdušen prijatelj Ircev v globokem obžalovanju reči: Kako krasno ljudstvo bi bilo to! Kako škoda, da tako — pije!

Sovražnik.

Kaj je bilo krivo, da se je ta dobri narod tako vdal pijančevanju? Velika revščina. V večstoletni dobi zatiranja in izsesavanja od strani Angležev so ubogi ljudje iskali tolažbe v pijači. Vdali so se pitju žganja — Whisky, kakor ga imenujejo. In ker so bili revni, so pili najslabše žganje, „jeruš“, in to pogostokrat na prazen želodec. In ker keltska kri hitro zavre, so bile posledice večkrat usodne.

Tako ni moglo iti dalje. Irsko je bilo treba rešiti. Ze leta 1817 in 1829 so napravili poskus, kako to narodno zlo odpraviti. A šele sloveči kapucin P. Mathew (rojen 1790) je delo zastavil z vso odločnostjo. Leta 1838 je pričel. Postal je pravi apostol zmernosti za celo Irsko. Od 8 milijonov prebivalcev celega otoka jih je pridobil za popolno zdržnost en milijon. Zdelo se je, da je Irska rešena. — Kar je nastopila leta 1847 in 1848 silno slaba letina in za njo strašna lakota, ki je z izseljevanjem vred ugrabila deželi dva milijona prebivalcev. V svoji revščini pa je ljudstvo zopet pograbilo po žganjski steklenici in — veliko delo P. Mathewa je bilo uničeno. Mož je umrl l. 1856 in je moral na stara leta na svojo veliko žalost gledati, kako je delo njegovéga življenja večji del uničeno. — Zopet je Irska zaslovela po svoji pijanosti in je bila izpostavljena zasmehu ošabnih Angležev.

Boj.

„Ali naj naše dobro irsko ljudstvo, nekdanj slavho po svez Evropi kot narod učenjakov in svetnikov, ali naj to ljudstvo res vsled nesrečne pijanske strasti pogine?“ — tako so se vpraševal duhovni in svetni irski rodoljubi. In odgovor je moral biti: „Ne, mi moramo Irsko rešiti, naj velja, kar hoče!“

Lgta 1890 so se posvetovali škofje cerkvene province Dublin, kako to zlo odpraviti. Izdali so o tem poseben pastirski list in ustanovili zdržnostno družbo (Temperance Society). Zdaj je prišla stvar v tek. Toda škofje so stvar res temeljito zagrabili. Zahtevali so — in zahtevajo še danes — od vsakega birmanca, da obljubi popolno zdržnost od alkohola do svojega 21. leta. Enako zahtevajo od vseh novoposvečenih duhovnikov, da obljubijo popolno abstinenco vsaj za prvih pet let svojega mašništva.

Zmaga.

Čeprav ni manjkalo posmehovanja in zaničevanja, je P. Cullen ustanovil leta 1898 „pijornirje Srca Jezusovega“, ki po dveletni strogi preskušni obljubijo popolno in dosmrtno zdržnost od vseh alkoholnih pijač in podobo Srca Jezusovega vedno nosijo kot znak na prsih ali kot brošo ali pri verižici.

Pijonirji, to je prvoborniki se imenujejo zato: ker se z gledom, besedo in molitvijo borijo v prvih vrstah za treznost in ker so odločeni do smrti vztrajati v svojem sklepu. (Družbo sta odobrila in pohvalila papeža Pij X. in Pij XI.)

In uspeh? — Že po nekaj letih je prišlo število pijonirjev v tisoče in danes jih je 350.000 v 500 krajevnih organizacijah. Torej nad četrt milijona junakov in junakinj.

Ni treba poudarjati, da so duhovniki in redovniki razumeli, kaj od njih zahteva čas in so v tem oziru lajikom z junaškim zgledom pot kazali.

Leta 1905 je bilo izmed 900 jogencev velikega semenišča v Dublinu 600 dosmrtnih abstinentov. Ni čuda, če se 1000 irskih duhovnikov šteje med pijonirje. (P. William Doyle in Mat Talbot sta bila oba pijonirja; slednji je bil pri 25 letih močan alkoholik.)

Dočim je bilo prej sramota biti abstinent, je zdaj čast. — Pokazalo se je pa v teku časa, da so za mnoge, ki bi radi sodelovali pri treznostnem pokretu, stroge zahteve pijonirjev pretežke. Zato so leta 1905 škofje izročili kapucinom, naslednikom P. Mathewa, nalogo, naj pridigujejo „narodno križarsko vojsko“ proti nezmernosti. Kapucini so to nalogo sijajno izvršili. Vteku enega leta so pridigali to vojsko v 117 župnijah in je popolno zdržnost obljubilo 200.000 ljudi. Do leta 1912 so imeli nad 2000 abstinentovskih misijonov, tri-dnevnih ali duhovnik vaj in so sprejeli 1 milijon 140.000 abstinentov.

Nič se torej čuditi, če na Irskem ni več videti pijanca na cesti. Irska je rešena! Cel narod rešen — ne z vzdihovanjem nad slabimi časi, ampak z dejanjem, oziroma žrtvijo.

* * *

To poročilo prinaša v 1. letošnji številki „Preporod“, borec proti alkoholizmu, nemorali in korupciji; glasnik na zračno kulturo in dobrodelnost.“

SLOVENKA V RUSIJI PROSI SUHEGA KRUHA.

Veliko se danes govori in sliši o „sijajnih razmerah“, ki vladajo v Rusiji, zlasti še, kako se tam delavcem dobro godi. Nekateri so se hoteli sami prepričati o deželi, v kateri „se cedi mleko in med“. Zanimiva so njihova pisma, ki jih pišejo od tam.

„Limburgsch Dagblad“ v Heerlenu je priobčil 4 jako podučna pisma nemških emigrantov. Najbrž so jih naši holandski Slovenci prečitali.

Tu naj navedemo le dopis neke Slovenke, ki ga je poslala 7. febr. t. l. svoji botri. Pismo je uredništvo „Slovenca“ prejelo v izvorniku. Glasi se:

„Draga naša botra! Prav iskreno Vas vsi štirje pozdravljamo in Vas prosimo, da bi nam oprostili, ko Vas s tem pismom spet nadlegujemo. Močno me žalosti, da sem Vam poslala že tri ali štiri pisma, pa žal nisem dobila še nobenega odgovora. Ne vem, ali prihajajo pisma v Vaše roke ali ne. Najbrže ne, kajti upam, da bi mi bili odgovorili vsaj malo, ko sem tako prosila odgovora.

Danes se spet zatekam k vaši milosti. Upam, da nas ne zavrzete v takih težkočah in zadregah. Mi vsi trpimo lakoto. Če se ne poboljša, se menda nikdar več ne vidimo, ker nas čaka gotova smrt od lakote. Dosedaj smo se še kolikor toliko preživljali. Kadar imamo kruh, ga jemo; če ga pa ni, smo pa brez njega. Odslej naprej pa že ni več upanja, da bi še bilo mogoče dobiti kaj kruha, ker je silno drag. Mi pa nimamo denarja in ničesar, kar bi mogli prodati. Moja obleka, ki mi je še ostala, tukaj ni v modi. Zato je ne morem prodati. Zdaj vsak prodaja vse kar ima, pa ni pri kom kupovati. Vsak hoče jesti. Delavce tudi od dela odpravljajo in iz mesta, ker se jih je že mnogo v mesto nabilo. Tudi moj mož je že dvakrat hodil v mesto dela iskat. Da bi se vsaj čez zimo preživel. Pa ni mogoče najti stanovanja, niti za njega samega. Povsod je vse prenapolnjeno. Če pa ne oznaniš, kje stanuješ, te ne vzamejo na delo.

Draginja raste že nekaj let. Jajca n. pr. stanejo 10 koma-

dov od 5 do 7 rubljev (1 rubel je 1.50 fl. ali 34 din.) kravje maslo funt od 10 do 11 rubljev, mleko liter 2.20—2.50 r., pečen kruh 1 kg in pol do 2 kg stane 8 rubljev, pa ga težko najdeš na trgu, po pekarnah in prodajalnah prodajajo kruh samo za mestne delavce na karto. Moka je zelo draga in jo je težko dobiti. Sladkorja v naši prodajalni že od meseca junija ni bilo več itd. Sploh Vam ni mogoče vsega popisati. Daj Bog, da bi vsaj to pismo dobili in mi odgovorili. Mi vsi Vas ponižno prosimo, da bi nam poslali, ako je mogoče, po pošti vsaj črnega posušenega kruha. Pisala bi domov materi in očetu, pa si mislim, da bi težko prenesli take žalostne novice od nas. Zato tudi upam, da jim Vi ne razložite vsega natanko, da jim ne bi še moje težave prikrajšale življenja. Ne morem si misliti, kaj je vzrok, da ne dobivajo mojih pisem. Saj sem nim že večkrat pisala. Vam sem že davno hotela pisati in Vas prositi pomoči, pa si nisem upala. Zdaj sem se vendar odločila ter se zatekla k Vaši milosti in upam, da Vaša dobrotljiva roka tudi zdaj ne odreče pomoči. Če bi Vam ne mogli v življenju povrniti, naj pa Vam ljubi Bog poplača vse Vaše dobrote!

K temu težkemu življenju pa imamo zdaj še tudi hudo zimo, velike mraze, še hujši pa so ti neznojni vetri, ki dan in noč neprenehoma pihajo. Šivanja letos ni nič, ker ni nič blaga. Pri nas na selu zdaj nihče ne misli na obleko, ampak samo na živež, najbolji pa na kruh. Sedem vrst daleč od naše vasi je bila posejana koroza. Tja je hodil moj mož pozimi iskat ostankov. Zdaj jih pa ni več, pa tudi preveč mrzlo je še in s snegom jih je zasulo.

Čeravno je letos lepo obrodilo zrno, pa tudi krompir je bil zelo debel in mnogo ga je bilo, pa ga niso dali iz „arteli“. (Artela je zadruga. Op. ur.) Odpravili so vse nekam na postajo. Zdaj ljudje prevejajo pleve, da bi se vsaj do leta mogli preživiti. Pa zelo malo tega poslednjega zrna, ki so ga prej toliko kuram sipali, smo že davno prejeli. A ta moka je bila zelo črna in grenka kakor pelin, zaradi raznovrstnih trav in njihovega zrna. Zdaj pa sklenem svojo slabo pisavo ter Vas še enkrat prav lepo prosim, da ne zamerite slabi pisavi, posebno pa ne temu, da sem si upala Vas nadlegovati s takim pismom.

Prav ponižno Vas še enkrat prosimo, ako bi bilo mogoče poslati nam vsaj suhega kruha..... Slede še pozdravi in podpis.

HOLANDIJA.

Društveno gibanje.

„Zveza“ je na svoji z dne 13. marca razpravljala o sledečih točkah: 1. Kr. Poslanstvu se je poslala „spomenica“, v kateri se naproša Kr. Poslanstvo, da ukrene vse potrebno, da pride čimprej do socialne-invalidne pogodbe med Kraljevino Jugoslavijo in Holandijo, 2. stavil se je predlog o „podpornih blagajnah“ pri duštvih, ki pa še ni bil celotno rešen, 3. vsa društva sv. Barbare pristopijo kot članice k „Družbi sv. Rafaela“ v Ljubljani, 4. potovanje v Jugoslavijo se vrši najbrž 14 dni preje, kakor je bilo prvotno določeno.

K sejam „Zveze“ imajo pristop le odborniki t. j. predsedniki posameznih društev, drugi le, če jim odbor Zveze na njihovo želje to izrecno dovoli. Odbor.

Pevski odsek v Lutterade je imel 21. febr. svoj občni zbor, navzvolje bil kaplan Deckers. Za načelnika odseka je bil izvoljen Al. Kokol. Članov šteje odsek 14.

V Heerlerheide priredi dramatični odsek igro „Fernando“, strah Austrurije“ in sicer na Velikonočni pondelj ob 6. uri zvečer v dvorani „Augustus“, Bockstraat. Ker je vstopnina zelo nizka, se naše rojake vljudno vabi!

Prosvetni večeri v februarju so se prav imenitno obnesli. V marcu so maroli radi spovedovanje žal izostati.

V aprilu se vrše prosvetni večeri: v ponedlek 4. aprila v Lindenheuvel v Volkshuis ob 5. pop. v sredo 13. aprila v Brunssum, Unitas ob 5. pop. v soboto 9. aprila v Eijgelshoven, Nols ob 5. pop. v soboto 23. aprila v Heerlerheide ob 5. pop.

Služba božja v aprilu.

3. aprila ob 9. uri v Lindenheuvel, ob ½11. v. Hoensbroek-Gezellenhuis Emma, ob ½8. v Heerlen, Sittarderweg.

10. aprila ob ¾9. v Eijgelshoven, ½11. v Spekholzerheide, ob 9. v Maastricht.

17. aprila ob ¾9. v Brunssum, ob 11. v Nieuwenhagen.

24. aprila ob ¾9. v Nieuw Einde, ob 9. v Chevremont. Pred vsako sv. mašo se spoveduje.

Za brate-Hrvate se vrši posebna služba božja dne 3. aprila ob ½8. uri v Heerlen, Sittarderweg. Pred sv. mašo je spovedovanje. Spoveduje hrvatski svečenik.

Objave Kr. Konsulata.

Potne liste naj dvignejo: Gr. Babič, Joz. Bajt, Fr. Bedene, Sofija Brečko, Iv. Blaj, Fr. Blažič, Fr. učar, Fr. Černak, Fr. Čepin, Al. Černjak, Celič, Jan. Čonta, Maks Čotman, Fr. Cock, Andr. Colarič, Tomo Fotak, ogomir Gorder, Fr. Gajaki, Beti Garber, Al. Gornik, Al. Golob, Val. Gostič, Fr. Gomilar, Ed. Grošelj, Avg. Jakoš, Jan. Kovačič, Marija Košmrl, Ivan Kozole, Ivan Kokalj, Ign. Kolar, Jos. Klasinc, Fr. Kozole, Fr. Kovačič, Ljud. Labaš, Kump, Ign. Labaš, Joz. Lindič, Amalija Lipičnik, Marija Lojen, Jos. Mostečak, Neža Ostrički (Drago Ostrički, St. Pandurič, Jozefa Rodič, St. Ramac, Fr. Rojc, Jur. Rozmavič, Jan. Rigelnik, R. Ravnikar, Leop. Rabuda, St. Risek, Fr. Resnik, Alb. Skamen, Tom. Terzek, Joz. Tomažič, Ant. Turšič, Jos. Zagar, Jos. Zagorc, Fr. Zaplatič, Ant. Zupančič, Mih. Zupanc, Al. Zupančič, Angela Debec, Alojz Debevc, Jovan Albin, Barle Peter, Bizjak Franc, Bura Božo, Bogadi Juro, Jerič, Bužič Imbro, Belaj Anton, Cerjak, Drobnič, Dolinšek, Dominik, Horvat, Horzen, Kačič.

Javijo naj se v pisarni kr. Konsulata: Al. Androjna, Helena Ožep.

Fotografije naj donesejo fantje, ki so bili na naboru: Anton Drobnič, Ernest Kalgravik, Alojz Fröhlich, Ludvik Bračić, Avg. Lenko, in Al. Držaj, ter Marija Jančič.

Vsi fantje, ki so bili v Heerlenu na naboru naj se javijo, da dobe vojaške priznanice.

Pisarna Kr. Konsulata bo zaprta na Veliki petek in Velikon ponedeljek.

Potne liste — če jih pošljete po pošti — pošljete na naslov Kr. Konsulata in ne na naslov sloven. duhovnika.

Naši prijatelji pišejo.

Pater Teotim nam je poslal prvo pismo iz Slovenije.

Gospod urednik! Z veseljem sem prečital Vaše poročilo v zadnji številki Vašega lista o mojem odhodu v Jugoslavijo. Seveda težka je naloga, učiti se nov jezik, toda liubezen do Vaših ljudi, ki me spremlja, olajšuje moje delo. S 1. marcem sem prišel v Ljubljano in bivam tu pri svojih sobratih. Tu počakam tudi na spomlad, ker sedaj je tu še trdna zima. Do sobote je stal termometer stalno 10° pod ničlo. V soboto je pa začelo snežiti in traja nepretrgoma do danes. Kedaj bo vendar tega konec? Vreme ni tako spremeljivo, kakor v Holandiji.

Moj prvi utis v Ljubljani je ta: kako znajo ljudje tu dobro moliti! Celi dan romajo ljudje v cerkev. Mislil sem, da je kaj posebnega v cerkvi toda ljudje gredo samo molit.....!

V petek sem bil pri pridigi, ki jo imel sam škof. Natlačeno polna je bila stolnica in pazljivo je narod poslušal krasno pridigo svojega Nadpastirja, ki je govoril oblečen v škofsko obleko. V soboto sem bil potem pri škofu. Z največjim zanimanjem je poslušal prevzvišeni Vladika, ko sem mu pripovedoval, kako so Slovenci v Holandiji dobri in pridni.

V nedeljo sem bil pri sloveni sv. maši. Zanimalo me je seveda najbolj petje. Šel sem na kor, kamor se me je prav rado pripustilo, ko sem izjavil, da sem aktiven član prvega slovenskega pevskega odseka v Holandiji. Krasno pojejo tu, neki 80 letni pater je kapelnik, ki mu bodo v Ljubljani postavili spomenik. Če tudi je tu petje zelo lepo, vendar sem

takoj uvidel, da smo mi v Holandiji na pravi poti. Upam, da se bodo moji Slovenci v Holandiji dobro vežbali, da ne bodo več dolgo zaostajali za pevci tukaj.

H koncu naj na tem mestu tudi izrazim javno svojo zahvalo Ministru in Kr. Poslaniku v Haagu g. prof. Straznickiju za njegovo priporočilno pismo, ki mi je tolikanj dobro služilo.

Gdčna Boogaardova se je vrnila iz Slovenije, s svojega doma v Vierlingsbeeku nam je poslala pismo:

„Prijatelji moji! Še je pokrivala romantično Slovenijo snežena plast, ko je bila za me ura ločitve. Z Bogom Slovenija, na veselo svidenje!

Koliko dobrih prijateljev sem morala ostaviti tam, koliko src, ki sem jih vzljubila tam, in ki so razumevali tudi mojo holandsko dušo! S kakimi mešanimi občutki sem vzela slovo od dežele, ki mi je tako zelo pri srcu: žalost nad vsem, kar sem zapuščala, veselje moje domovine, ki me je klicala! In vsi, ki sem jih poznala tam, so mi naročili najlepše pozdrave „Mijn hart wezen u uwe vaderland, ki bivaat in draag Van Moja prva dolžnost je torej, da Vam izročim te pozdrave Vaše lepe domovine: pozdrav Vaše dežele, Vašega ljudstva, pozdrav, vseh Vaših doma, ki mislijo na Vas in Vas ljubijo.....

Da bi mogla tudi vnaprej biti Holandka-Slovenka vez med Vašo mehko dušo in mojo domovino! Se mi li posreči to...? Ne vem. Toda eno vem, da **jezik ljubezni** razumejo povsod, posebno pa še blagi Slovenci. Ta najlepši jezik pa ima svoj izvor le v Kristusu. Zato naj bo tudi vse naše nadaljne stremljenje in delo usmerjeno v to, da približamo svoja srca božjemu Srcu.....!

Iskren pozdrav iz moje in sedaj tudi Vaše domovine!“

Razne novice.

Naši verni Slovenci so letos pokazali, kakor še nikdar, da niso katoliki le v krstni knjigi, temveč tudi v praksi. Tako zelo še niso bile nikdar oblegane obhajilne mize... V nekaterih cerkvah so o priliki velikonočnega spovedovanja prav vsi do zadnjega pokleknil k sv. obhajilu. Ne vemo katero kolonijo bi mogli bolj pohvaliti. Bili so časi, ko smo se takole malo sramovali iti k sv. obhajilu. Ta strah je minul; danes le še s pomilovanjem pogledoma človeka, ki ne pozna cerkvene zapovedi. Za nas je postalo ravno skupno sv. obhajilo najvišja čast, na katero smo ponosni nad vse. In ta čast nam ostane, ne damo si je več zbrisati od nikoga! Le to bodi naša skrb v bodoče, da pridobimo za Kristusa tudi še one, ki se sicer trkajo na prsi, da so katoliki, svojih dolžnosti pa ne izpolnjujejo. Da, zares prav otročje smešni so nekateri izmed naših rojakov. Trkajo se na prsi, da so „klerikalci“, da hočejo organizirati „katoliško stvar“, pri tem jih pa nikdar ne vidimo v cerkvi. Takšnih organizatorjev ne potrebujemo! Naši organizatorji morajo biti praktični katoliki, od naših članov in zlasti še od odbornikov zahtevamo, da izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, sicer niso možje na svojem mestu!

J. D., rudar.

Poročila sta se dne 9. febr. v farni cerkvi v Heerlenu Ivan KOCJAN, doma iz Brezic in Marija roj. Hünten, Holandka, doma iz Nord Brabant. Stanujeta v Heerlen, Koningsstraat 6. Bilo srečno!

V Brunssumu bo na Velikonočni ponedeljek ob 9. sv. maši. Pred sv. mašo prilika za sv. spoved.

Blagoslov kruha (po stari slovenski navadi) se vrši na Veliko soboto ob 5. pop. v Brunssumu v Unitas, ob 7 zvečer v Nieuw Einde v cerkvi. Ob 8. zvečer v Hoensbroek, patronat.

Knjižnica društva v Eijgelshoven je odprta vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu od 10. do ½11. ure dop. Segajte po knjigah!

Umril je Heini Kapel, rojen 19. 9. 1925 v Mörs (Nemčija), sinček društvenega člana I. Kapel iz Lutterade, dne 24. febr. 1932 v bolnici v Sittard.

V bolnici v Heerlenu se nahaja že 5 tednov blagajnik „Zveze“ g. Franc Zorko. Revez boleha že od oktobra 1931. Zelimo mu skorajšnega okrevanja, da bo mogel zopet prevzeti glavno blagajno.

Istotako sta v bolnici Anton Zupan, ki je bolan na želodci 5 tednov in Rostohar Alojz, ki ima bolne oči.

Za reveže je daroval g. Rado Meznarič o priliki otvoritve svoje gostilne dne 6. febr. znesek 10— fl., ki se je izročil ubogemu izseljencu. Hvala! Živeli posnemovalci!

V občini Heerlen je bilo pri zadnjem štetju 46885 prebivalcev, od teh 37214 katolikov. Drugi se prištevajo k 20 različnim protestantskim veram in k dvema judovskima verama, 1948 je brezvercev. Po narodnosti se dele v 18 različnih narodov. Največ je seveda Holandcev (36536), potem Nemcev 6253, Poljakov 1209, Jugoslovanov 789, Čehov 250, Madjarov 256 itd.

Odpuščenih je bilo 15. marcem zopet precejšno število rudarjev na vseh privatnih rudnikih. Državni rudniki ne odpustajo. „Laura“ je odpustila vse one, ki se bavijo tudi s kako obrtjo in imajo torej tudi postranski zaslužek. Oženjenim rudarjem, ki so bili brez vzroka odpuščeni, se je nekaterim izposlovalo delo nazaj.

Zanimivo je, da je med odpuščenimi razmeroma najmanj Jugoslovanov. Drugi narodi so nam zato nevošljivi. Mi pa vemo, da je sedaj tem bolj naša dolžnost, da skrbimo za svoj ugled!

Izjava holandskih katoliških delavcev.

Na občnem zboru Nizozemske katoliške delavske zveze so sklenili krepak protest proti izgonu jezuitov iz Španije. Sklep slove: „Nizozemska katoliška delavska zveza, ki šteje 200.000 članov, protestira proti tej kršitvi verske svobode, ki nazprotuje tudi demokratičnim načelom, na katerih naj bi bila zgrajena španska republika; izraža španskim jezuitom priznanje za njihovo versko in kulturno delo; zagotavlja španskim katoličanom v tem, zanje tako težavnem času svoje iskrene simpatije.“ Protest so poslali med drugim predsedniku in ministrskemu predsedniku španske republike.

Krivogled piše.

Zahvaljujem se g. uredniku, da je priobčil moj dopis. Vsled mrzlega vremena sedaj ne morem na potovanja, zato sedim pri topli peči in pišem. Kar bom danes napisal, sem čital v nekem drugem listu, in se mi zdi potrebno, da o tem seznanim tudi naše izseljence. Ko boš članek prečital, boš gotovo zaklical: Krivogled, sam se ravnaj po tem članku in ne vrzi v beli dan takoj vse, kar vidiš in slišiš, kakor n. pr. tisto slovensko zborovanje.

Ne obrekujmo! Nihče ne ljubi človeka, ki ob vsaki priliki vtika nos v zasebne zadeve drugih. Resničnega prijatelja tak človek nima, ker se vsak opravičeno boji, da bi bil tudi sam pri priliki opravljan. Opravljanje nikomur ne koristi, škodovalo je pa že marsikomu. Pogostoma postane človek iz opravljalca še obrekovalec, ki raznaša pretirane ali docela izmišljene vesti o svojih prijateljih in znancih. Obrekovalec med našimi ljudmi je sicer malo, pač pa se pogostoma najdejo opravljalci. Mogoče opravljalcev včasih nima slabega namena, ker klepeče kar tja v en dan, škodo pa kljub temu napravi veliko. Dobro ime komu vzeti je lahko vrniti ga je težko, če že ne nemogoče. Kadar imamo na jeziku kako še gorko novico o tem ali onem našem znancu, je nabolje, da pomislimo, če bi nam samim bilo ljubo, da isto drugi govore o nas. Ako se nam zdi, da bi nam ne ugajalo kaj takega, je najbolje pogoltniti tisto „novico“. Vedno in povsod bi se morali zavedati, da ima vsak človek svoje slabosti in napake.

Rojaki, rojakinje! Ali smo zato prišli v tujino, da se prepiramo in sovražimo? Ali je to sploh mogoče, da brat brata sovraži in zaničuje? Odpustimo, bratje, odpustimo drug drugemu in med nami naj zavladava zopet bratska ljubezen! Vsak ima pred svojim pragom dovolj dela! In ne zabimo, da niso vsi ljudje enaki. Ne smemo vseh soditi po istem kopitu!

Tudi niso bili vsi vzgojeni v enakih razmerah.

Zato še enkrat: opustimo vsako sovraštvo in nepotrebne prepire, ker se nam tujci posmehujejo in tako ustavrjajo slabo sodbo o nas.

Velika noč — dan sprave! Zapijmo veselo: Zveličar premagavec groba!

FRANCIJA.

Metz.

Nad en milijon in dvesto tisoč frankov so darovali v preteklem letu verniki meške škofije za kritje misijonskih izdatkov. Toliko so poslali glasom podatkov v dnevnem časopisju samo preko škofijskega ordinarijata in niso všteti v tej svoti zneski poslani misijonarjem naravnost ali preko raznih misijonskih listov.

Poleg tega so darovali približno en milijon frankov za izštudiranje duhovniškega naraščaja v domači škofiji.

Ti ogromni darovi so domalega vsi prišli iz žepov preprostih ljudi, v veliki meri iz delavskih, kar jim daje še posebno veljavo.

Še večjega občudovanja kakor darovi v denarju pa so vredni darovi v krvi. Škofija šteje namreč 528 redovnikov in 842 svetnih duhovnikov, torej skupno 1.370 mož, ki so se posvetili izključno službi cerkve. Ne všteti redovnic, ki jih bo nekaj tisoč, računajoč, da ima vsaka večja župnija svojo versko šolo, katere dekliške oddelke vodijo skoro izključno redovnice.

Splošno versko življenje lahko rečem, da je v tej veliki škofiji odlično. Izvzemši morda kraje kamor sta prišla bogati gospod kapitalist in njegov vbogi delavec, posebno delavec — inozemec.

Ljudje radi posnemamo druge. Posebno Slovenci se zdi, da moramo pobrati vse kar vidimo na drugih slabega. Zato je prav omenjati včasih tudi dobra dela, ki se po svoji naravi raje skrivajo, in pokazati kako si mnogi naši tovariši z dobrimi deli grabijo zakladov za nebesa, mi pa ne mislimo na kaj drugega kakor na naše malenkostne vsakdanje prepire in na te skromne zemeljske užitke.

Aumetz.

Kukavice, ki bo skoraj zapela se letos še prav posebno veselimo. Bolj kakor njenega petja seveda dela, ki upamo, da se bo odprlo hkrati s kukavičjim petjem. Saj imamo v samem Aumetzu sedmero ali osmero slovenskih brezposelnih, med njimi četvero družin. Za na spomlad pa nas tolažijo z velikimi vojaškimi utrjevalnimi deli, ki bodo zahtevala samo v Aumetzu 500 novih delavcev, v Crusnes, dobre pol ure stran, pa celo tisoč novih delavcev, kakor smo zvedeli iz najbolj verodostojnega vira. Za enkrat so sicer dela na fortifikacijah pridržana domačinom in je francosko vojno ministerstvo pod strogimi kaznimi zabranilo na novo zaposljiti kateregakoli inozemskega delavca, vendar ne bo nikoli mogoče dobiti toliko domačih delavcev, kolikor jih bodo na spomlad potrebovali, in bodo morali začeti sprejemati tudi tujce.

Kriza, ki je bila našo železno industrijo najbolj zadela, pripovedujejo da se bo tudi sicer ublažila. Da bi bilo le res! Delnice posameznih podjetij, ki so se bile zeno pocenile, res spet pridobivajo na vrednosti, kar je gotovo dobro znamenje.

Homatije. Ko so bile med kristjani v Korintu nastale neke zmede in prepiri, sem slišal pred kratkim v cerkvi, da je njihov apostol Pavel pisal in bodril svoje vernike, naj vendar mali potrpijo s svojimi nespametnimi tovariši, naj se zaradi njih nič ne razburjajo, ko so sami vendar pametni. Menda vsled gospodarskih stisk so postali zadnji čas tudi nekateri naši ljudje občutljivi, prepirljivi, zbegani, nervozni in sitni, da sami ne vedo ne kaj hočejo, ne kaj govorijo in ne kaj delajo. Kar nas je pametnih bomo poslušali modrega apostola Pavla in bomo z nespametnimi potrpeali, njihovega

govorjenja in ravnanja si ne bomo jemali prevec h srcu, marvec bomo vse tako naredili kakor nas uči naša lastna pamet, vedoč da njim ki samo nergajo in ne vedo kaj hočejo ne more nihče ustreči.

Eugène Mathis, bivši dolgoletni urednik komunističnega dnevnika Humanité, ki ga je bila poslala francoska komunistična stranka kot svojega posebno zanesljivega zaupnika v boljševiško Rusijo, da bi tamošnje delavske prilike na licu mesta pregledal in se na komunistični agitatorski šoli v Moskvi še bolj uposobil za razširjenje komunizma v Franciji, se je po daljšem času vrnil v Francijo in nam je zadnjo soboto v dvorani Gonckel več ko štiri ure predaval o delavskih razmerah v Rusiji. Predavanje je bilo zelo zanimivo. Enkrat smo videli, kako je izobrazba povsod cenjeno: izobraženje enega samega boljševiškega agitatorja stane rusko vlado eno h drugemu 170.000 frankov. In povrh imeti še tako smolo, kakor pri Mathisu, to je res žalostno! Ko se je po 32 mesecih vrnil iz Rusije, kjer je dve leti in pol obiskoval najvišjo boljševiško agitatorsko šolo, na državne stroške, prepotoval vso prostrano rusko državo in prevozil več ko 40.000 km in vse boljševiške ustanove teoretično in praktično od blizu temeljito opazoval, se spoznal in spoprijateljil z nešteti ljudmi vseh slojev, ki že štirinajst let okušajo boljševiški režim, je napisal o boljševiških razmerah debelo knjigo v kateri uničujoče razgalja boljševiško nadlogo, ki je v resnici razmere samo zaobrnila, to je nekaterim maloštevilnim izvoljencem je res pripravila ugodno življenje, maso ruskega ljudstva pa je pahnila v veliko težavnejše življenje kakoršno je živelo pod svojimi carskimi strahovalci. V svojem predavanju je razkladal, kako se v deželi „delavske“ diktature navadnim delavcem godi veliko slabše, kakor delavcem po kapitalističnih deželah.

Kdor hoče bolj natančno zvedeti, kako je v Rusiji, naj se obrne na gospoda Mathisa samega in naroci njegovo 373 strani debelo, nemško pisano knjigo, ki stane brez poštnine 8 francoskih frankov, s poštnino vred pa stane za Francijo 9 frankov in 11 frankov za inozemstvo. Naslov: Monsieur Eugène Mathis, 46 rue Castelnau, Metz — Sablon, France Moselle.

Po tem predavanju se je samo še bolj utrdilo naše mnenje, da je treba današnje človeške družabne razmere res temeljito izboljšati in sicer tako, da bo imelo delovno ljudstvo več pravic in več koristi od svojega dela. Toda boljševiški sistem se nikakor ni izkazal. Boljše razmere si bo moralo delavstvo ustvariti samo. Čim bolj bo trezno in izobraženo, toliko preje in toliko bolj gotovo bo doseglo cilj. Dokler pa bdo posebno delavci v taki meri s pijačo zatamnjevali svoj razum in slabili svojo voljo, ne bodo prišli nikoli do svojih pravic, pa naj se družabni red desetkrat izpremeni. Z iztreznjenjem gre roko v roki delavska izobrazba, ki jo Rafael ob vsaki priliki tako hvali in priporoča. Trezen in izobražen delavec bo mogel posebno tudi računati na izdatno pomoč svojega tovariša duševnega delavca, ki je danes ravno tako izkoriščen; saj je danes polovica uradnikov slabše plačanih kakor so povprečni ročni delavci. Morebitna revolucija, kakor jo pridigajo komunisti bo vsem škodila. Najbolj gotovo pa se neizobraženo in opito delavstvo tudi z njo ne bo moglo okoristiti.

Esch.

V Rusijo je odšlo o priliki zadnjih odpustov tudi več naših slovenskih delavcev, nekateri celo z družinami. Sumljivo je, da ni o njih nobenega glasu, če so srečno dospeli v svojo novo domovino in kako se jim godi.

Tucquegnieux.

Slovensko božjo službo imamo skoro vsako nedeljo, odkar je med nami gospod Jankovič, ki nam je organiziral pevski zbor, ki že prav lepo zapoje.

Slovensko igro smo tudi že vprizorili: Užitkarje in Vedeža. Saj stvar ni tako težka, kakor bi človek mislil na prvi hip. Vsi so nas hvalili, igralce in pevce, da smo dobro rešili svojo nalogo. Tamburašem je moralo priti pomagati za enkrat še

nekaj Aumečanov, prihodnjič pa upamo, da bomo že sami opravili.

Slovensko šalo imamo sedaj po štirikrat oziroma celo po petkrat na teden, posebej v Tucquegnieux in posebej na Marini. Ob četrtekih je za slovensko mladino tudi posebna božja služba.

Naši zaslužki pa so narobe zelo žalostni. Večinoma se sučejo tam okrog petindvajset frankov. Nekateri pa jih zaslužijo tudi samo po 18. Kako more priti v teh časih nekaj Slovencev še vseeno na 60 frankov, troje pa celo na 76 frankov na šiht, nam je prava uganka.

Crusnes.

Naša kolonija je daleč naokrog edina, ki se more še nekaj pohvaliti. Slovencev ni bilo zadnji čas nič odpuščenih, zaslužimo pa še vsi tako od štirideset do petdeset frankov.

Mancieulles.

Dobra Ljubšinova družina se bo vrnila te dni v Jugoslavijo, kjer ji želimo vsega najboljšega. Kljub raznim nesrečam si je znala napraviti družina lepih prihrankov in kljub temu — ali pa zato — tako živeti, da so jo spoštovali ne samo Slovenci, marveč tudi Francozi in vsi kateri so jo poznali. Slovencev pa nas bo ostalo sedaj v Mancieulles vsega skupaj z otroci vred komaj 46. Res je škoda, da smo se razgubili v tako majhne skupine, da nikjer nič ne pomenimo.

Merlebach.

Dovolite, g. urednik, malo prostora preprostemu rudarju. V „Slovenu“ beremo to in ono pod naslovom „Kaj pravite?“ Bom pa še jaz vprašal, kaj pravite na tole:

Ni ga med nami danes, ki ne bi tožil zlasti o pomanjkanju denarja oziroma dobrega zaslužka. S tem v zvezi je tudi vedno bolj pogost pojav, da stopi v sobo brezposelni ali kak drug revež in prosi podpore ali miloščine. Nekateri so res pomilovanja vredni in takim človek od srca rad da, kolikor pač more. Zanimivo pa je, da so med temi prosilci tisti, ki so si sami največ krivi svoje revščine, pri prosjačenju najbolj predrzni. In jih tudi ni sram stopiti najprej do tistih, katerih so se v boljših časih najbolj izogibali, da ne rečem prezirali. Nekoč sem prišel po opravkih v neko stanovanje, kjer najdem tri glasne ženske pri dveh litrih vina. Razgovor se je razvil tudi o misijonu, ki se je ravno vršil tu. Pa so se malo ponorčevale, češ, kam pa pridemo, če bi me hodile k misijonu! Seveda, krona bi jim padla z glave! Ko pa morajo morda ravno radi prijančevanja prosjačiti, jih pa ni sram. Može in žene, dobro knjigo in dober časopis v hišo, pa bo več koristi kot od preobilne pijače!

Rudar iz Merlebacha.

Cerkveni vestnik. Na veliko soboto bo blagoslov velikonočnih jedil po domači navadi v Merlebachu, Freymingu, Cuvelletu in Jeanné d'Arc Vem, da ne bo streljanja možnarjev, ne pisanih jerbosov s kolači, pogočami in drugimi takimi velikonočnimi dobrotami, ne pritrkavanja zvonov, pa prienesite vseeno, bo vsaj spomin na boljše čase! Čas in kraj zveste še posebej. — **Posebno vabim vse k slovesni sv. masi na velikonočni praznik ob pol 11 uri v Merlebachu.** Pridite v tako obilnem številu, kot o božiču. Velikonočne pesmi pač vsak rad spet enkrat sliši. Cerkveni pevski zbor, ki se lahko meri že z marsikateri v domovini, se bo za ta praznik gotovo potrudil. — Vsem pa velikonočni pozdrav! Vaš kaplan.

Pokopali smo 28. febr. komaj 23 letno Zofijo Klavs, ki jo je ugrabila možu in hčerki-jetika. Bila je Poljakinja, a je tako lepo govorila slovenski, da bi osramotila marsikate-rega tukajšnjega Slovenca. Bila je dobra, umrla je vdano, večkrat prevedena. Zbor „Triglav“ ji je lepo zapel na grobu otožno: „Vigred se povrne“. N. p. v. m.!

Število „Rafael-ovih“ odjemalcev se je zvišalo od 120 na 200! Prav tako, pa jih bi bilo lahko še več. Sporočite, kar bi radi, da še pride v Rafaela.

Delavske razmere v severni Franciji.

Delavske razmere se od zadnjega poročila niso obrnile nič na bolje. Delna brezposelnost, dva do tri dni v tednu traja dalje. Rudarje nad 55 let stare družbe polagoma odpuščajo. Kar so brez pokojnine na cesti, se je zavzelo zanje naše jugoslovansko poslanstvo. Upajmo, da je še kaj pravice na svetu za delavca, ki se je celo življenje trudil pri napornem in nevarnem delu v jami in pošteno plačeval ne male prispevke v razne blagajne. Če ne dobe pokojnine, naj se jim vrnejo zneski, ki so jih plačevali v pokojninsko kaso.

Umrlj so: V Bruay-en-Artois je zadela kap rudarja Franc Kamposh. Odpravil se je na nočno delo, a ko se je pripravil za vstop v rov, se je nenadoma mrtev zgrudil na tla. Tako res ne vemo ne ure ne dneva smrti.

V Buly-Montigny je podlegel po daljšem bolehanju pljučni bolezni, ki si jo je nakopal pri delu v jami, rudar Ciglar. Lepo pripravljen za večnost je odšel v boljše življenje, a vendar s težkim srcem, ker je moral samo zapustiti ubogo družino. Naj počivata v miru!

DOPIS IZ NEMČIJE.

Izlet v Holandijo. Ko pride človek čez mejo, v rojstni kraj izseljeniškega glasila „Rafaela“, se mu zdi, da pride v predvojne razmere Nemčije. Vsega je dovolj, tudi cene živil so še primerne plači in, v kolikor sem sprevidel, je poštenemu delavcu še dana možnost stanu primerno živeti.

Bratovsko in katoliško ljubezen gojijo naši narodnjaki iz Krasa; že dalj časa so nekateri izmed njih brez dela in zaslužka, neki naš rojak jim daje brezplačno stanovanje in hrano. Izmed petih delata le dva, ki pa preživljata potem tudi one tri brezposelne. To je lepo, le tako naprej v teh težkih časih. V Lutteradah se toči prav dobra ljutomerska kaplica po 60 ct liter, pa tudi dobro pivo se dobi v naših slovenskih gostilnah, ki jih je tam več.

Organizacije so precej številne. Društva sv. Barbare daleko presegajo vse druge organizacije. Zdi se mi, da vse organizacije bolj živijo in delajo, kakor so naše v predvojni dobi. Vsiljuje se jim pa neki drugi veter, ki pa v Holandiji nikdar ne bo uspel. Odbornik neke organizacije me je resno gledal, ker ni znal, da sem voditelj mnogobrojnih katoliških društev in me je smatral za „rudečega“. Ni namreč znal, da imamo v Nemčiji dve Zvezi: ena Jugoslovanska katoliška, druga samo Jugoslovanska. Prva je že zelo stara, in marsikomu tudi v Holandiji prav dobro poznana, saj se bori že nad 20 let na narodnem in kulturnem polju in šteje danes 43 društev, dočim je druga veliko manjša in in mlajša. Opazil sem, da uživajo naše katoliške organizacije velik ugled pri delodajalcih in tudi pri oblasteh.

Eygelshoven nas spominja na naše lepe kraje v stari domovini. Po tamkajšnjih gričih so postavljene lepe hišice, male vile, ki je marsikatera last naših Slovencev; raz teh gričev se nudi krasem razgled po Nemčiji, ker so rudniki Alsdorf in Maridorf prav blizu in na Belgijo. Kar tri države vidi oko z enega mesta. Avtobusi vozijo prav v vsako vas.

Veselice se prirejajo po lepem običaju: najprej skupna služba božja s skupnim sv. obhajilom, popoldan pa zborovanje v okinčani dvorani, kjer je slika Njeg. Veličanstva jugoslovanskega Kralja vedno na častnem mestu, pa tudi slika Nizozemske Kraljice okinčajo z trobojnico. Marsikje v Nemčiji bi nam Holandski Slovenci lahko bili za vzgled.

Predragi rojaki! Zavedajmo se vedno, da smo sinovi in hčere slovenske matere in lepe naše Jugoslavije. Zavedajmo se pa tudi, da spadamo v katoliške, narodne organizacije in to ne samo takrat, kadar jih potrebujemo, temveč tudi, kadar one nas potrebujejo. Le takrat si bomo mogli zasigurati boljšo gospodarsko bodočnost.

Nujna bi bila tudi konvencija med Jugoslavijo in Holandijo, kakoršna je sklenila naša kraljevina z Nemčijo. Predsedniki in voditelji, le na delo, da si zasigurate bodočnost! Naše

oblasti, ako so potrebe upravičene, vam bodo šle gotovo na roko. Prijatelji, v vsako hišo tudi naše glasilo „Rafaela“. Saj to je list, ki razume naše socialne težave, ki zastopa naše interese, kakor nikdo, in čita se ga v 5 državah!

Bog in narod! Vas pozdravlja I. L.

Zaslužno odlikovanje. Službene Novine Kr. Jugoslavije javljajo v 16. številki, da je odlikovan g. Ivan Lindič, predsednik Zveze Jugosl. Društev sv. Barbara v Nemčiji z redom Sv. Save 5. razreda. Odličnemu katoliškemu-kulturnemu delavcu tudi „Rafael“ prisrčno častita!

Eysden v Belgiji.

Precej naših rojakov se je zadnje čase odselilo v domovino. Kriza je namreč tudi tu precej občutna. Tedensko praznujemo po en ših, širijo se govornice, da bomo po praznikih začeli kar dva, in pa 5% bodo zopet vzeli. Res, kakšna razlika med sedaj in pred dvema leti! Da bi bili le takrat, ko smi še imeli frankov dovolj, tudi kaj mislili vnaprej.

Umrl je tu član društva sv. Barbare Štefan Stolekar dne 27. januarja. Fant, doma iz Konjic, je po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal. Društvo ga je spremilo na zadnjem potu. Bodi mu tuja zemljica lahka!

NAŠIM MALIM.

G. urednik! Večkrat ste mi že rekli, naj Vam kaj napišem za naš otroški kotiček. Veste se mi pač tako godi: hvaliti se ne morem, ker nisem priden, obrekovati sam sebe, pa tudi ni lepo. Pa naj bo! Saj mi boste oprostili, če Vam nekaj napišem iz svojih otroških let.

Ko sem imel še le 4 leta, smo bili s stariši še v Franciji. Nekega dne ni bilo mame doma; to pa veste, če mačke ni doma, miši plešejo. Tako je tudi pri nas otrocih. Mama me je lepo oblekla, predno je odšla od doma, naročila mi je, naj bom lepo priden, kar sem tudi obljubil, izpolnil seveda ne. Nisem slutil, kaj me bo doletelo ta dan. Komaj je mama odšla, že sem jo mahnil na cesto; fantje, ki so bivali nasproti našemu stanovanju so me poklicali k sebi. Takoj sem bil pri njih, bili pa so vsi pijani. Tudi mene so silili piti, pa sem se branil. Ko so mi pa obljubili za vsak požirk en frank, sem začel piti žganje. Še tudi se mi ta peklenska pijača kar nič ni dopadla, so se mi pa dopadli franki in tako sem požiral ta strup vase. Kmalu sem videl vse dvojno, seveda tudi frankov sem videl enkrat toliko..... Krog mene se je začelo vse vrteti. Kmalu je prišlo do prepira, kakor je pač to vedno pri pijancih, fantje so me zmerjali, da nimam korajže! Lakho si mislite, kako sem bil užaljen, ker sem se čutil močnega, da bi cel svet prekuncil, v resnici pa niti svojega malega telesa nisem mogel držati pokoncu. Kar naenkrat so me fantje vrgli ven na cesto in se mi nato skozi okno smejali — vse franke, ki sem jih „zaslužil“ pa so mi odvzeli. V svoji razburjenosti poberem na cesti velik kamen, da ga vržem v vrata njihovega stanovanja. Pozabil pa sem, da kamen ni pil žganja, kakor jaz, in kamen je mene prav pošteno vrgel na tla..... Prišel sem domov. Mame še ni bilo doma, teta me je sprejela z velikim strahom. Tudi bala se me je malo, ker sem bil pač pijanec — in pijanca se vsak boji! Ko me je s težavo spravila v postelj, je plesala pred menoj cela soba — in v mojem ubogem želodcu je roptalo..... Ah, saj ne morem vsega popisati! Od tega časa sva si z alkoholom največja sovražnika, in nikdar več se z njim ne mislim mériti. Drugič pa še kaj drugega.

Rudi iz Chevremonta.

* * *

Kaj pravite, gospod urednik, da se drugi otroci ne upajo nič oglasiti v našem „kotu“? Midva se že veseliva slovenskega učitelja, ki bo baje prišel sem v Holandijo. Nič manj pa se ne veseliva Velikončnih praznikov, če bova dobila kaj veliko pirhov! Vesele praznike vsem otrokom!

Franz in Karl Ožek.

Albin Erjavec:

DELAVSKE PRAVICE V FRANCIJI.

Zveza katoliške delavske mladine Francije J. O. C. je izdala brošuro, katera razpravlja o nesrečah pri delu ter odškodninah, do katerih ima delavec pravico po zakonu od 9. Aprila 1898. Ker je dobro, da je tudi naše delavstvo nahajajoče se v Franciji poučeno o določbah tega zakona, bomo priobčevali najbolj važne odstavke te brošure.

Kaj se smatra kot ponesrečba pri delu?

Je to vsaka nesreča, povzročena po delu ali dobljena ob priliki dela, delavca ali nastavljenca ki je zaposlen v podjetju predvidenem po zakonu.

Profesionalni riziko ne štiti druge delavce kot one, koji so dejansko postavljeni pod ogovornost podjetja. Pod zakon leta 1898 ne spadajo oni delavci, ki delajo na svoj račun. Vsled tega se delavec, kateri izdeluje doma kak izdelek kojega potem oddaja večjemu industrijskemu podjetju, ne smatra za plačanega nastavljenca tega podjetja.

Spadajo toraj pod zakon 1898ega leta vsa industrijska, trgovska, poljedeljska in gozdarska podjetja. Tudi služabniki, čuvaji, vratarji i. t. d. po privatnih hišah so ščiteni po tem zakonu. (Pred parlamentom se nahaja predlog, po katerem se naj zakon raztegne tudi na intelektualne delavse ter sploh na vse plačane nastavljenca.)

Toraj, vsaka nesreča poveročena po delu ali ob priliki dela, ti daje pravico do odškodnine. N. pr. stroj ti pri delu odtrga prst, ali tvoj sosed pri delu te po nesreči rani v oko i. t. d.

Sodišča po navadi precaj širokogrudno tolmačijo to določbo „Ob priliki dela“ tako, da se smatra po navadi pod nesrečo pri delu vsaka rana dobljena po nagajivosti ali hudobije tvojih sodelavcev-seveda pogoj je, da jih nisi izzval.

Nesreče po maravnih silah niso, čeprav so se dogodile med tekom dela, priznane na sodiščih kot nesreče pri delu. Edino v slučajih, da je dokazano, da je delo to nesrečo povzročilo

ali povečalo, se naredi izjema. (V parlamentu je stavljen predlog, da se ponesrečenci odškodujejo tudi v slučajih nesreč po naravnih silah.)

Pripominjamo tukaj tudi, da vsaka namenoma povzročena rana nikakor ni priznana kot nesreča pri delu ter vsled tega ni odškodovana.

Cas in mesto prigoditve nesreče ne igra nobene vloge pri priznanju odškodnine pod pogojem, da se je ista dogodila v izvrševanju naloga ukazanim ali autoriziranim po podjetniku. Primer: Vajenec je povožen na ulici od avta koizvršuje kako naročilo za svoje podjetje. Pravico ima do odškodnine in čeprav je to delo bilo vršeno izven delavnih ur.

(Se nadaljuje.)

Zavarovalna družba

„Oude Haagsche van 1836“

je najstarejša v Nizozemski. Rezervni zaklad nad 10 milj. gold. Nizke premije, ogromen kapital, točna postrežba.

Vprašajte pri: W. v. Werven, Ganzeweide Heerlerheide, ali: Franc Potisk, Waubacherweg 2, Eijgelshoven, (zastopnik za Kerkrade, Chevreumont, Eijgelshoven, Waubach, Nieuwenhagen, Schaesberg) ali: Alojz Groznik, Rijksweg Zuid 134, Lutterade-Geleen (zastopnik za Beek, Lutterade, Geleen, Sittard).

Prvovrstna slovenska restavracija

„LJUBLJANA“

toči izvrstna jugoslovanska in francoska vina, postreže z izborno slovensko hrano. — Avto-taksi na razpolago ob vsakem času.

Za obilni obisk se priporoča
JAKOB ZAJC, Roebroekerweg 37a, HEERLERHEIDE.

Najboljša zavarovalnica za rudarje:

Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesečno za slučaj nezgode
3.75 fl " " " bolezn

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri zacasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoča.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:

Davorin Brecko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Mercnik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

AMSTERDAMSKA BANKA

PODRUŽNICA HEERLEN

TU SE DOBE VEDNO
DINARJI PO NAJBOLJŠI
VALUTI.



Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOG

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec